

'Gewoon' bloedvat wordt slagader

Nancy Ubert
n.ubert@hollandmedicombine.nl

Voor het eerst is in Nederland bij een vaatoperatie een nieuwe techniek toegepast om amputatie van het onderbeen te voorkomen. Simpel uitgelegd: van een gewone ader is een slagader gemaakt waardoor de doorbloeding van het been verbetert. Vaatchirurg Michiel Schreve van de Noordwest Ziekenhuisgroep: „Dit is zo mooi.“ Jaarlijks vinden in ons land ongeveer tweeduizend amputaties aan de benen plaats. In ongeveer 90 procent zijn vaatproblemen de reden. Daarbij is dikwijls diabetes in het spel. Mensen met suikerziekte hebben nu eenmaal om verschillende redenen sneller last van een slechte doorbloeding.

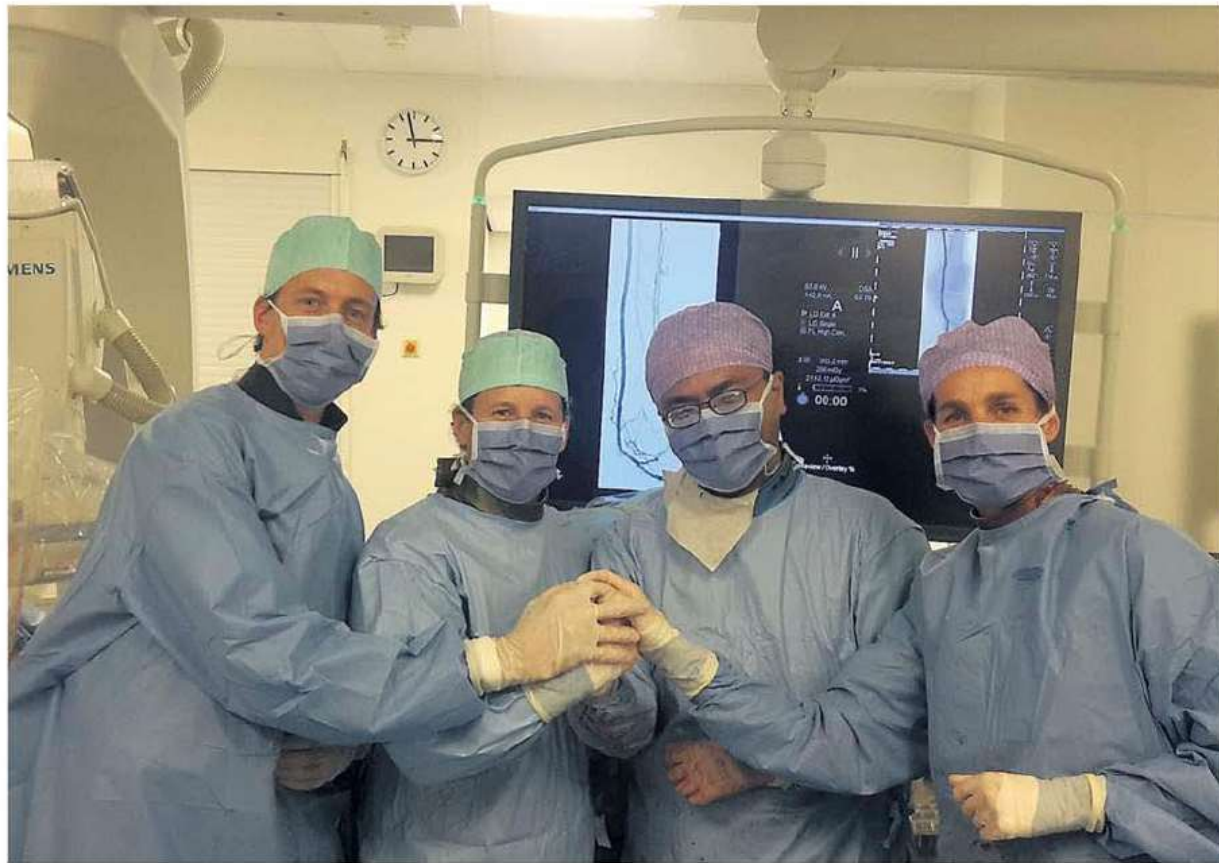
Patiënt X

Dat is ook het geval met patiënt X, die niet geïnterviewd wil worden maar het wel leuk vindt dat over zijn ingreep wordt geschreven, zo laat hij via Michiel Schreve weten. Ook mag zijn angiogram (röntgenfoto van de bloedvaten) worden gebruikt.

Het zijn nooit de aders, maar altijd de slagaders die dichtslibben. En dan vooral bij oudere patiënten. Naast suikerziekte is roken een boosdoener. Voor de beeldvorming een herhaling van de biologies die we vroeger bijna allemaal hebben gehad: In het been stroomt het bloed via de slagaders naar de voet. Daarna wordt het weer afgevoerd via de aders.

Remedie

Als alles is gedaan om vaatproblemen in het onderbeen op te lossen, maar geen enkele ingreep heeft geholpen, rest nog één remedie: amputatie. „Natuurlijk doe je je best om de slagaders weer open te krijgen. Met dotter-technieken of een chirurgische omleiding.“ Per slot van rekening is een amputatie een van de meest ingrijpende operaties die een mens in het ziekenhuis kan ondergaan. Patiënt X had het geluk dat Michiel Schreve en

Direct na de geslaagde operatie poseert een trots en blij team. Maarten Nickel, Michiel Schreve, Steven Kum en Mijntje Fontaine. FOTO NOORDWEST ZIEKENHUISGROEP

zijn collega's inschatten dat de nieuwe Limflow-methode weleens soelaas zou kunnen bieden. Het team van Noordwest Ziekenhuisgroep heeft vaker nieuwe technieken geïntroduceerd. Bijvoorbeeld een spectaculaire spataderbehandeling. En nu hebben de vaatchirurgen die baanbrekende techniek omarmd waarmee amputatie van het onderbeen voorkomen kan worden. Wereldwijd nog maar twintig keer toegepast. Afgelopen zondag werd de operatie voor het eerst in ons land gedaan.

Daarvoor was Steven Kum, een vaatchirurg uit Singapore, speciaal naar Nederland gekomen. Schreve: „Zo'n operatie doen wij als team pas helemaal zelfstandig als we zeker weten dat we elk mogelijk probleem weten op te lossen. Bij de volgende gelegenheid zullen we Steven Kum zeker weer uitnodigen, hij is de expert.“

Toestemming

Niet elke arts mag zomaar de Limflow-methode toepassen. Bovendien is de Europese certificering voor bepaalde instrumenten die daarbij gebruikt moeten worden nog niet rond. Het ziekenhuis diende een speciaal verzoek in om de methode bij patiënt X te kunnen toepassen. „En dan ben je er trots op dat je als team toestemming krijgt, zodat je de patiënt een ander toekomstperspectief kunt bieden.“

De wonderpil die de aderverkalking 'wegzet' moet nog uitgevonden worden. Wat dat betreft biedt de nanogeneeskunde genoeg kansen. Een nanodeeltje is zo klein als een duizendste van een menselijke haar. Er zijn wonderlijke dingen mogelijk. Zo worden er al 'nanobotjes' ontwikkeld die door de bloedbaan kunnen varen. „Maar zolang de nanogeneeskunde geen oplossing heeft gevonden voor een

zogenaamde 'desert foot', zoeken wij als vaatchirurgen binnen ons eigen vakgebied naar alternatieven voor amputatie.“

Lege voet

Zo is het idee uitgewerkt om het adersysteem te gebruiken om weer bloed naar een 'lege voet' krijgen. Enthousiast legt de specialist de Limflow-methode uit. „We hoeven slechts twee kleine steekgaatjes te maken. Er komen dus geen extra wonden bij. Via de lies prikken we in de slagader en ter hoogte van de enkel prikken we een gaatje om toegang tot de ader te krijgen. Net onder de knie wordt een verbinding tussen de slagader en de ader gemaakt. Er is een ingenieus systeem ontwikkeld om van slagader naar ader over te steken en een extra verbinding aan te leggen. Als dat is gelukt, kan het bloed van de slagader zo in de ader stromen.“

Nu zijn de aderen uitgerust met een minuscule kleppensysteem om te zorgen dat bloed niet terugstroomt. In dit geval is het juist de bedoeling dat het bloed de verkeerde kant opgaat. „Dus moeten we de kleppen uitschakelen. Hiervoor is een speciale katheter oftewel flexibele slang ontwikkeld die de kleppen kapotmaakt zonder dat de vaatwand beschadigd raakt. Je maakt hele kleine sneetjes in die

klepjes. Vervolgens gebruiken we de aloude dottertechniek in combinatie met een stent, een speciaal buisje in de ader, om het bloed in de voet te krijgen. Het bloed wordt daarna afgevoerd via de andere aderen. Ter vervanging van de slagader hebben we maar één enkele gewone ader nodig en daar heeft iedereen er meer dan genoeg van.“ Is de hele procedure geslaagd, dan stroomt er weer bloed door de voet en het onderbeen en kunnen wonden genezen.

„Heb je zulke ernstige problemen als onze patiënt, en moet je geamputeerd worden, dan spring je 's nachts niet snel uit je bed om naar het toilet te gaan. Mobiliteit betekent zelfstandigheid en onafhankelijkheid. Zelf staan en lopen wordt pas belangrijk als je het niet meer kunt.“

Baanbrekende techniek om amputatie van het onderbeen te voorkomen

Voor de ingreep.

Na een geslaagde 'omleiding'.